

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/299/2015
Identifikačné číslo spisu: 7613226325
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7613226325.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky M. I., bytom E. proti odporkyni Rapid life životnej poisťovni, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Boženy Němcovej č. 22, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9 C 223/2013, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. júna 2014 sp. zn. 3 Co 625/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom z 25. septembra 2013 č. k. 9 C 223/2013 - 90 zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice vydaný 19. januára 2012 pod sp. zn. 3 C 3845/2012 (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“) zaväzujúci navrhovateľku poskytnúť odporkyni peňažné plnenie vo výške 75,87 Eur a trov rozhodcovského konania v sume 276,- Eur. Poistnú zmluvu uzatvárala odporkyňa ako poisťovateľ (dodávateľ) konajúci v rámci predmetu svojej činnosti a navrhovateľka (fyzická osoba) ako spotrebiteľ. So zreteľom na to súd prvého stupňa konštatoval, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, bola formulovaná vo všeobecných poistných podmienkach. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory z poistenia mali byť prejednané v rozhodcovskom konaní. Navrhovateľka pri uzatváraní poistnej zmluvy nebola oboznámená s právnymi účinkami dojednania rozhodcovskej doložky, jej uzavretie si nijakým spôsobom nevymienila a v ničom nemohla meniť obsah všeobecných poistných podmienok. Zmluvné podmienky boli aj v danom prípade vopred dané a spotrebiteľ si nemohol vybrať z viacerých alternatív zmluvných dojednaní. Súd prvého stupňa uzavrel, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a jej dôsledkom je značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predmetnú doložku preto posúdil ako neprijateľnú (neplatnú) zmluvnú podmienku, žalobnému návrhu preto vyhovel a rozhodcovský rozsudok zrušil. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 27. júna 2014 sp. zn. 3 Co 625/2013 potvrdil napadnutý rozsudok a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu je náležité a presvedčivé, preto naň v plnom rozsahu odkázal. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje neprijateľnú (neplatnú) zmluvnú podmienku dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, ktoré je obsiahnuté v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných poisťných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Konštatoval, že rozhodcovskú doložku v predmetnej veci si odporkyňa osobitne nevyjedнала. Odporkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala svoje tvrdenia o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k názoru, že navrhovateľka mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania uzavrel, že je opodstatnený záver, podľa ktorého navrhovateľke neboli poskytnuté žiadne informácie o dôsledkoch výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej doložky, ako i že vzhľadom na neplatnosť rozhodcovskej doložky chýbal v danom prípade rozhodcovskému súdu základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O. s. p.). Výrok o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa. Žiadala, aby dovolací súd zrušil rozsudky odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa. Zároveň podala návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolanie odôvodnila § 237 písm. f/ O. s. p., pretože v konaní došlo k vadám, čím sa odporkyňi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, ako aj § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietala, že napadnutý rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice bol vydaný v súlade so zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v skrátanom konaní a na základe podkladov predložených odporkyňou ako navrhovateľkou, ktorú okolnosť oba sudy nijako nevyhodnocovali a je teda mimo súdneho prieskumu bez relevantného vyjadrenia súdu k významu tohto skrátaného typu rozhodcovského konania. Poistnú zmluvu navrhol uzavrieť tretí subjekt nezávislý od odporkyne, a to výhradný finančný agent. Z príslušných zákonných noriem upravujúcich sprostredkovateľskú činnosť vyplýva, že sprostredkovateľ musí splniť zákonnú povinnosť a vyhotoviť tzv. záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú navrhovateľka mohla, ale nemusela podpísať. Je logické, že tento záznam má a musí mať formulárový charakter, pretože to tak vyžaduje zákon. Súd bol povinný vykonať procesný úkon potrebný na objektivizáciu posúdenia, či rozhodcovská doložka bola alebo nebola individuálne dojednaná a to práve vykonaním výsluchu sprostredkovateľa poistenia. Oba sudy poukazovali na nesprávne viazanie podania opravného prostriedku na zaplatenie poplatku, ako je uvedené v poučení vydaného rozhodcovského rozsudku a nevšimli si, že v štatúte Arbitrážneho súdu Košice pri hodnotení sporu ako spotrebiteľa s iným účastníkom konanie je spotrebiteľ od takýchto poplatkov oslobodený. Ani túto právne významnú skutočnosť sudy neskúmali a nepodrobili prieskumu. Nesprávne skutkovo hodnotili, že rozhodcovská doložka sa nachádza v článku XV. Všeobecných poisťných podmienok odporkyne, resp. v Zázname sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta. Rozhodcovská doložka sa nachádza v tzv. Osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré sa nachádzajú za textom Všeobecných poisťných podmienkach. Navrhovateľka v žalobnom návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku mala uviesť aj dôvody, pre ktoré sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, ktoré absentovali. Neurčitý výrok rozhodnutia súdu na základe neurčitého petitu, ktorý je obsiahnutý v žalobnom návrhu bol spôsobilý narušiť právne istoty odporkyne, pretože navodil stav právnej neistoty v otázke, ktorý súd bude vecne príslušný na rozhodnutie po prípadnom zrušení rozhodcovského rozsudku vo veci. Z podaného návrhu je možné len analýzou vyvodiť, že hlavným dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku má dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona o rozhodcovskom konaní, t. j. že jeden z účastníkov popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy. Odporkyňa ďalej namietala nesprávne právne posúdenie spotrebiteľského charakteru tohto sporu. Podľa jej názoru predmetná vec nie je spotrebiteľským sporom, ale atypickým sporom o zrušenie rozhodcovského rozsudku, v ktorom už nejde primárne o spor medzi spotrebiteľom a

dodávateľom ale o vecné preskúmanie postupu rozhodcovského súdu. Nejde preto o konanie, v ktorom by mal byť navrhovateľ ako spotrebiteľ oslobodený od súdnych poplatkov. Súdy konali bez splnenia poplatkovej povinnosti, teda bez splnenia všetkých procesných podmienok podľa § 103 a nasl. O. s. p., čím došlo k porušeniu § 18 O. s. p.. Niet pochyb, že hore uvedený rozhodcovský rozsudok je právoplatný a vykonateľný. Ak by taký nebol, nebol by dôvod zo strany navrhovateľky iniciovať toto konanie. Nestotožnila sa so všeobecnými závermi súdov, že „rozhodcovské doložky sú v spotrebiteľských zmluvách neplatné pre hrubý rozpor s dobrými mravmi“. Takýto paušalizovaný záver však nie je aplikovateľný na všetky existujúce rozhodcovské doložky. Každú konkrétnu rozhodcovskú doložku v konkrétnej spotrebiteľskej zmluve je potrebné posudzovať z možného uhla ich neprijateľnosti vždy prísne individuálne. Namietala, že odkaz na ustálenú judikatúru bez bližšej citácie by nemal zaznieť v žiadnom odôvodnení súdneho rozhodnutia, nakoľko zbavuje účastníkov konania možnosti overiť, či v danom prípade sa skutočne jedná o ustálenú judikatúru, či táto judikatúra skutočne dopadá na posudzovaný prípad a či jej použitie nebolo prekonané neskorším vývojom v oblasti platného práva.

K uzatvoreniu poistenia došlo za podmienok podľa zákona č. 340/2005 Z. z. a to činnosťou sprostredkovateľa poistenia ako samostatného licencovaného podnikateľa a nie činnosťou odporcu samotného konajúceho svojim zamestnancom. Sprostredkovateľ poistenia bol riadne evidovaný v poistnom systéme poisťovne a pod svojim registračným číslom aj v systéme NBS zahájil svoju činnosť pre poisťovňu, a to až po svojom zaregistrovaní na Národnej banke Slovenska. Medzi zákonné povinnosti sprostredkovateľa poistenia patrí aj jeho povinnosť oznámiť klientovi osobitné právne predpisy upravujúce mimosúdne vyrovnanie sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia. Zo záznamu o potrebách klienta vyhotoveného pred uzavretím poistenia, klient bol konkrétne poučený o zákone č. 244/2002 Z. z. V Zázname nad podpisom klienta je uvedené, že informácie sprostredkovateľom poistenia mu boli podané vyčerpávajúcím spôsobom, jasne a porozumel im. Záznam bol pre verifikáciu jeho obsahu klientom podpísaný a rovnako ho podpísal aj sprostredkovateľ poistenia. Sprostredkovateľ poistenia spolu s navrhovateľkou je aj garantom správnosti obsahu Záznamu vo vzťahu k odporkyni. Zákon chráni dobrú vieru toho, komu je právny úkon určený (a bol určený odporkyni a NBS ako dohliadajúcemu orgánu nad sprostredkovateľmi). To že navrhovateľka po začatí tohto konania účelovo tvrdí niečo iné, je potrebné na preukázanie každého tvrdenia aj produkovať dôkaz - dôkazom však nemôže byť tvrdenie účastníka. Je preto potrebné, aby navrhovateľka predložila potrebné dôkazy k svojim tvrdeniam. Dojednanie rozhodcovskej doložky v danom prípade bolo výsledkom slobodného rozhodnutia navrhovateľky, nešlo ani o neprijateľnú podmienku, keďže navrhovateľka mohla túto podmienku individuálne ovplyvniť (aj vylúčiť a to nepodpísaním osobitných zmluvných dojednaní) bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poistného vzťahu. Žiadala, aby dovolací súd zrušil rozsudky oboch súdov, predtým, aby ale rozhodol o prerušení dovolacieho konania do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. k. II. ÚS 382/2012, v ktorom sa rieši dôležitá právna otázka, ktorú bude mať podstatný význam pre danú vec. Zároveň podala návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Navrhovateľka sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O. s. p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O. s. p., skúmal bez nariadenia odvolania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba v prípadoch v zákone výslovne uvedených (viď § 236 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať

akékoľvek rozhodnutie

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Odporkyňou napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa týchto ustanovení.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. a tiež dovoláciu argumentáciu odporkyne sa najvyšší súd neobmedzil len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O. s. p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len “§ 237 O. s. p.”). Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Odporkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietala a existencia týchto väd v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Z obsahu dovolania vyplýva námietka odporkyne, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Odporkyňa súdom nižších stupňov vytýka, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v skrátanom konaní a na základe podkladov predložených odporcom ako navrhovateľom. Obdobne rozhodujú tak aj všeobecné súdy. Je preto potrebné rozhodovanie všeobecných súdov aplikovať na rozhodcovské konanie, akceptovať minimálne ako porovnateľné alternatívne konanie so zaužívanými zásadami súdneho konania a netreba ho „degradovať“, len z princípu, že rozhoduje iný ako všeobecný súd. Rozhodcovskú doložku považuje za platnú, individuálne dojednanú. Vytýkal súdu, že nevykonal výsluch svedka sprostredkovateľa poistenia, v dôsledku čoho došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, ako aj nesprávnej aplikácii zákona č. 244/2002 Z. z. a že nesprávne súdy oboch stupňov uzavreli, že rozhodcovská doložka je súčasťou VPP (čl. XV).

O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, ide vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Pokiaľ ide o námietku odporkyne spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno dosiahnuť nápravu len výslovne uvedených procesných väd (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) alebo hmotnoprávných nesprávností posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Potvrďuje to aj ustanovenie 243a ods. 2, veta druhá O. s. p., v zmysle ktorého dovolací súd nevykonáva dokazovanie.

Odporkyňou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým dospeli v procese dokazovania, môže zakladať tzv. inú vadu konania; v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde ale o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 O. s. p. (porovnaj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 362/2013, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania.

Z dovolania je tiež zrejماً námietka odporkyne, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania.

Podľa § 132 O. s. p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O. s. p.). Ťažisko dokazovania je v procesnom postupe súdu prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O. s. p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.). Vzhľadom na to, že najvyšší súd nevykonáva dokazovanie, nemôže ani - len na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov vykonaných prvostupňovým alebo odvolacím súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké (rovnocenné) podklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne

vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, to ale ešte samo osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné vid' § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Odporkyňa v dovolaní namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (porovnaj R 54/2012, ale aj ďalšie rozhodnutia, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

Aj keby teda boli opodstatnené tvrdenia odporkyne o nesprávnom právnom posúdení veci, na ktorom spočíva dovolaní napadnuté rozhodnutie (dovolací súd ho z uvedeného aspektu neposudzoval), odporkyňou vytykaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 O. s. p..

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

K návrhu odporkyne (dovolateľky), aby Najvyšší súd rozhodol o prerušení dovolacieho konania do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 382/2012, pretože sa v tomto konaní po prijatí ústavnej sťažnosti rozhoduje o porušení jej ústavných práv v konaniach dovolací súd udáva, že návrh odporkyne je nepreskúmateľný. Predmetom rozhodnutia, na ktoré sa odporkyňa odvoláva bolo prerokovanie sťažností Slovenskej republiky - Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorá sťažnosť bola uznesením z 20. septembra 2012 odmietnutá ako oneskorene podaná (dovolanie bolo podané 11. augusta 2014).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.